

RIKSARKIVAREN

Statsarkivet i Hamar

Lille Strandgate 3
2317 HAMAR

Deres ref

Vår ref.
2014/1605 GRHE

Dato
09.04.2014

Vedtak om kassasjon av opptak fra kommunestyremøter og fylkestingsmøter som streames via Internett

Statsarkivet i Hamar har den 20.01.2014 henvendt seg til Riksarkivet for en avklaring om lyd- og videoopptak fra kommunestyre- og fylkestingsmøter skal bevares for ettertiden.

Lyd- og videoopptak distribuert over Internett

Riksarkivet har fått flere spørsmål om bevaring eller kassasjon av lyd- og videoopptak fra kommunestyre- og fylkestingsmøter, blant annet i sak 2006/2717. Da henvendte Høgskolen i Vestfold seg til Riksarkivet fordi den hadde fått kjenneskap til at lyd- og videoopptak fra kommunestyremøter skulle legges på Internett. I Riksarkivets saksutredning ble det trukket frem et eksempel med avlevering av lydopptak fra Kirkerådets forhandlinger i 2005. Bare lydopptakene fra dette ene året fylte 400 CD'er og man mente det ville være svært ressurskrevende å bevare opptak fra kommunestyre- og fylkestingsmøter. Det ble ikke konkludert i saken men man pekte på at det var viktig å finne ut om materialet skulle bevares eller ikke innen det kom konkrete henvendelser om avlevering. I 2012 kom en henvendelse fra Nesodden kommune som vurderte å starte med opptak av kommunestyremøter, jf 2012/22915. Riksarkivet konkluderte heller ikke i denne saken.

I 2012 henvendte Fylkesarkivet i Oppland seg til Riksarkivet med spørsmål om bevaring eller kassasjon av lyd- og videoopptak fra fylkestings- og kommunestyremøter, jf sak 2012/21944. Fylkesarkivet antok at opptakene skulle bevares. En av kommunene i fylket ønsket ikke å bevare materialet. Saksbehandleren i Riksarkivet innhentet diverse opplysninger om opptak fra politiske møter. Fra Oppland ble det opplyst at 10 kommuner i fylket lagde videoopptak av sine møter. Opptak på video hadde foregått siden 2008. Hver kommune hadde 7-10 møter årlig, hvert møte var på opptil 3 timer. Hvert møte ble

filmet med 3-4 kamera og det produseres 90-120 timer video per kommune. Opptakene ble gjort tilgjengelig gjennom internettbaserte strømmingstjenester. Ingen videoopptak var deponert. Det fantes ingen beregninger på hva overføring til depot vil koste.

Det ble videre opplyst at samtlige fylkestingsmøter siden 1972 var tatt opp på lydbånd. Møtene fra 1972-1990 er på spolebånd, med ukjent antall timer. Møtene fra september 1990-oktober 2006 er digitalisert.

Foreligger det arkiveringsplikt?

Det er et spørsmål om opptaksmateriale gjengitt over Internett er arkivmateriale og i tilfelle hva slags arkivmateriale. Har opptakene blitt til som ledd i kommunal og fylkeskommunal virksomhet? Hensikten med opptak for nettoverføring vil vanligvis være økt publikumsinnsyn. Strømming av opptakene kan således sies å inngå som ledd i oppgaven å holde innbyggerne orientert om hva som foregår i kommunens og fylkeskommunens møter. Oppgaven vil etter vår bedømmning kunne skape arkivmateriale.

Gjengivelse av kommunens og fylkeskommunens møter over Internett er ikke omtalt direkte i lovverket. Det følger ikke bevaringspåbud med hjemmel i § 3-20 for slikt materiale. Arkivforskriftens § 3-19 omtaler materiale som kan arkivbegrenses med visse unntak. Unntak fra bestemmelsene om arkivbegrensning er en versjon av trykksaker, rundskriv, annet mangfoldiggjort og allment tilgjengelig materiale. Slikt materiale skal arkiveres, jf § 3-19 andre ledd nr. 1 bokstav a.

Strømming av opptak fra møter med sikte på å nå ut til et bredere publikum kan sies å oppfylle kriteriene til "allment tilgjengelig materiale". Det var imidlertid ikke først og fremst slikt materiale man tenkte på da paragrafen ble formulert. Vi legger likevel til grunn at opptaksmaterialet må anses å være omfattet av bestemmelsen i § 3-19 andre ledd nr. 1 bokstav a og er underlagt arkivplikt. Materiale som er underlagt arkivplikt, og som ikke er underlagt bevaringspåbud i henhold til § 3-20, skal bevarings- og kassasjonsvurderes av Riksarkivaren. Forutsetningen for at materialet skal bevares for ettertiden er at det knyttes tilstrekkelig bevaringsverdi til materialet.

Bevarings- og kassasjonsvurdering

Det foreligger så vidt Riksarkivet er kjent med ikke bestemmelser i øvrig lovverk om at kommunens og fylkeskommunens møter skal tas opp. Opptakene blir produsert og formidlet som en av flere måter fylkeskommunen og kommunen kan informere og involvere sine innbyggere på. Det vil være viktig å dokumentere at myndighetene ivaretar informasjonsplikten overfor innbyggerne. Kommunikasjons- og informasjonsarbeid er beskrevet i de nye bevarings- og kassasjonsbestemmelser for fylkeskommunale og kommunale arkiv skapt etter 1950, jf forskrift om utfyllende tekniske og arkivfaglige bestemmelser om offentlige arkiver, kap IV, § 4-8 bokstav d) Kommunikasjons- og informasjonsarbeid. Det følger imidlertid ikke av denne bevaringsbestemmelsen at selve opptakene må bevares for å dokumentere kommunikasjons- og informasjonsarbeidet.

I bevarings- og kassasjonsvurderingen må det stilles spørsmål om opptakene har verdi som dokumentasjon, som vedlegg i saksbehandling og/eller om materialet blir etterspurrt. Ingen av disse kriteriene synes å være gjeldende.

I en bevaringsvurdering kan det hevdes at opptakene vil kunne brukes til å dokumentere innholdet i møtene, nærmest som et slags referat. I ovennevnte forskrift om bevaring og kassasjon foreligger beskrivelse av hvilke oppgaver som skal bevares fra møtevirksomheten i fylkeskommunen og kommunen. Fra formannskap, fylkesutvalg, kommunestyre, fylkestingsmøter og andre politiske råd, utvalg, komiteer og interkommunale samarbeid skal møteinnkalling, sakslister og sakspapirer, referater og møteprotokoller bevares. For å belyse politisk og administrativ organisering skal organisasjonskart og beskrivelse av ansvarsområder bevares. For alle saker som legges frem for og/eller behandles i politiske organer, skal både administrativ og politisk behandling av sakene bevares for ettertiden, jf § 4-8, Punkt 1 Administrativ og politisk organisering. Kommunen og fylkeskommunen skal i tillegg dokumentere sine oppgaver med henblikk på å nå frem til og involvere sine innbyggere. Planer og retningslinjer for kommunikasjon, herunder eventuell bruk av lyd- og video i kommunikasjonsarbeidet, vil også være bevaringsverdig, jf § 4-8, Punkt 6 Administrative tjenester, bokstav d i samme forskrift.

Opptaks materialet kommer i tillegg til en betydelig mengde materiale som allerede skal bevares. Det er ikke identifisert tilstrekkelig selvstendig bevaringsverdi for den store mengden opptaks materiale som i så fall kommer i tillegg. Opptak av kommunestyre- fylkestingsmøter med tanke på overføring gjennom Internett i form av lyd- eller videofiler er ikke tilkjent tilstrekkelig bevaringsverdi til at Riksarkivaren vil kreve bevaring av dette materialet for ettertiden.

Riksarkivarens vedtak:

Opptak av kommunestyre- fylkestingsmøter med tanke på overføring gjennom Internett i form av lyd- eller videofiler kan kasseres.

Det anbefales at arkivansvarlig fastsetter tidspunkt for hvor lenge opptakene skal bevares av hensyn til kommunens og fylkeskommunens egne behov.

Med hilsen
Ivar Fønnes
Riksarkivar

Gro Hendriksen
arkivar